

РЕШЕНИЕ

№

гр. София, 26.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 31.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **7603** по описа за **2023** година докладвано от съдия Димитрина Петрова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба от Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), представлявана от процесуалния си представител юрк. Д. срещу Решение № 2506/29.05.2023г., постановено по НАХД № 20221110209249 по описа за 2022г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 136 – ти състав, с което е отменен Електронен фиш (ЕФ) № [ЕГН], издаден от АПИ, с който на „БОБО КАР“ ЕООД, ЕИК:[ЕИК], на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3, вр. ал. 3 и вр. чл. 179, ал. 3б от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, в размер на 2500 лева, за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП.

С касационната жалба се иска отмяна на решението като незаконосъобразно и неправилно. Релевираните основания са за допуснати съществени процесуални нарушения - касационно основание по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 2 от Наказателнопроцесуалния кодекс (НПК). Посочва се, че нарушението е надлежно установено, като е използван точно регламентираният в специалния закон доказателствен способ, а именно – съставяне на доклад от поддържаната в АПИ Електронна система за събиране на пътни такси (ЕССПТ). Допълва се, че не са

представени доказателства, които да оборят презумптивната доказателствена стойност на тези доклади. Установяването на нарушенията, свързани със заплащането на предвидените в чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата (ЗП) пътни такси, се извършва в отклонение от общия ред, по специално разписани в закона правила. Излага подробни съображения за неправилност и незаконосъобразност на решението. Според касатора процесния ЕФ съдържа всички изискуеми от тази разпоредба реквизити. Иска се отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго по съществуващото на спора, с което да бъде потвърден ЕФ.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, не се представлява.

Ответникът – „БОБО КАР“ ЕООД, чрез адв. Л., оспорва касационната жалба и моли за тяхното отхвърляне. Представя подробни писмени бележки в подкрепа на защитната си теза. Претендира присъждане на разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура, прокурор Мария Малинова, дава заключение, че касационната жалба е неоснователна.

Административен съд София - град, XXVII касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в установения с чл. 211, ал. 1 АПК 14 - дневен срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт и същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Софийски районен съд е установил от фактическа страна, че на 01.03.2021г., в 14:00 часа, в [населено място], по път А-6 км.50+427, с посока - намаляващ километър, включен в обхвата на платена пътна мрежа, се движело ППС - влекач "СКАНИЯ Р 480 ЛА", регистрационен [рег.номер на МПС], с технически допустима максимална маса - 18 000, брой оси-2, екологична категория ЕВРО 4, в състав с ремарке, с общ брой оси-5, с обща, технически допустима, максимална маса на състава 400, без да е заплатена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП. Нарушението е установено с устройство № 10182, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал.1 от ЗП, намиращо се на път А-6 км 50 + 427.

За извършеното на собственика, на когото е регистрирано ППС, „БОБО КАР“ ЕООД, ЕИК: 113593571 е издаден ЕФ № [ЕГН] за нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП, с който на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във вр. ал. 3 във вр. с чл. 179, ал. 3б ЗДвП на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 2500 лева.

Първоинстанционният съд е приел писмените доказателства, представени с електронния фиш, приобщени по реда на чл. 283 НПК. За да отмени ЕФ Софийски районен съд е приел, че не е спазена процедурата, предвидена в закона, за ангажиране на административнонаказателната отговорност на дружеството. Това е така, защото ангажирането на административнонаказателната отговорност по чл. 179, ал. 3б ЗДвП с издаване на електронен фиш при условията на чл. 189ж ЗДвП е недопустимо. Отделно от това СРС е приел, че формулираното в електронния фиш административнонаказателно обвинение е неясно, тъй като не е посочено какъв е бил размерът на дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП, както и по какъв начин същата е била изчислена. Според СРС липсата на конкретно посочване на размера на дължимата тол такса за конкретното ППС с ясно описание на начина на формирането ѝ е ограничило правото на жалбоподателя да разбере в пълнота фактическите предели

на вмененото му нарушение, като узнае какъв размер на такса не е заплатил и защо се приема, че дължи такса именно в този размер.

По тези съображения, подробно мотивирани, СРС е отменил ЕФ като издаден при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

Решението на въззивния съд е валидно, допустимо и правилно.

Отговорността на дружеството е ангажирана за нарушение на чл. 102, ал. 2, вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП, който предвижда наказание за собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата. Според чл. 139, ал. 5 ЗДвП движението на пътни превозни средства по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата.

Съгласно чл. 102, ал. 2 ЗДвП, собственикът е длъжен да не допуска движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за ППС не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 ЗП, според категорията на ППС.

В чл. 179, ал. 3б ЗДвП е предвидена санкция за собственик на ППС от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП. Тази разпоредба се допълва от текста на чл. 187а, според който при установяване на нарушения по чл. 179, ал. 3-3б ЗДвП в отсъствие на нарушителя - каквото е процесното, се счита, че ППС е управлявано от собственика му. В ал. 2 е посочено, че когато собственик на ППС е юридическо лице, се налага имуществена санкция по т. 3 от същата алинея в размер на 2 500 лв., каквато санкция е наложена и в случая.

Съгласно чл. 39, ал. 4 ЗАНН, за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава ЕФ. Следователно, за да бъде издаден ЕФ за процесното нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, това трябва да е предвидено в закон.

Касационната инстанция споделя мотивите на въззивната инстанция, че законодателят е предвидил в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП възможност за издаване на електронен фиш само и единствено за нарушения на чл. 179, ал. 3 ЗДвП, но не и за нарушения по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, поради което издаденият електронен фиш за ангажиране отговорността на нарушителя за извършеното от него административно нарушение следва да бъде отменен само на това основание. Безспорно е, че новата редакция на разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, с която е допълнено, че „При нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение“ е влязла в сила от 13.02.2024 г., ДВ бр. 13 от 2024 г., което означава, че не съществува възможност за издаването на електронен фиш за това нарушение при липса на изрична норма за това към момента на съставянето му.

Така, съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно

тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2). Посочената разпоредба постановява, че за административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят актове за административни нарушения, както и компетентността на органите, които ги съставят.

Възможност за съставяне на ЕФ е недопустимо да се извлече и от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 ЗДвП, където е уредено изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в. Същото важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, а тя разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ, към датата на извършване на нарушението, за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния ЕФ, административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, затова отменящото го решение на районния съд е правилно и следва да бъде оставено в сила.

Законодателят ясно и категорично е предвидил с един и същи закон, че установяването на конкретно нарушение става чрез съставяне на АУАН, а за друго, също така конкретно посочено нарушение може да се състави ЕФ. При това положение е недопустимо да се допълва съдържанието на законова разпоредба, предвиждаща административнонаказателна отговорност с аргументи от съдържанието на норми, уреждащи правомощията на държавни органи. Не може да обоснове съставянето на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3б и препратката за влизане в сила на електронните фишове, съдържаща се в чл. 189ж, ал. 7 ЗДвП, след като в ал. 1 на нормата не е предвидена възможност за съставяне на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП (в сила към датата на издаване на процесния ЕФ). След като цели административнонаказателна репресия, законодателят следва да бъде ясен, конкретен и точен при създаването на правните норми.

Правилно, в процесния случай, освен това районният съд е констатирал, че не са посочени данни за това какво е било конкретното изминато разстояние и тол-сегментите, в които процесното ППС е навлязло. Неясното описание на нарушението не позволява да се определи размерът на дължимата пътна такса и не става ясно как е бил определен този размер.

За пълнота на изложението, следва да бъде посочено, като самостоятелно основание за отмяна на обжалвания ЕФ, че при издаването му е нарушен принципът на пропорционалност. Настоящата касационната инстанция намира, че наложеното наказание е непропорционално на тежестта на извършеното нарушение като съобразява в тази връзка Решение от 21.11.2024 г. по дело С-61/2023 г. на СЕС, съгласно което член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер.

Не са налице твърдените от касатора нарушения, допуснати от СРС при тълкуването и прилагането на закона. Поради това, правилни са изводите на СРС, че е налице нарушение на процесуалните правила при издаването на процесния ЕФ.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на адвокатско възнаграждение е основателна, като съобразно представените по делото доказателства разностите са в общ размер от 1 370 лева - 650 лв. за производството пред ВАС срещу Определение № 10831 от 07.12.2023г. и 720 лв. по настоящото производство, като и за двете са представени сключени договори за правна помощ.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, XXVII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2506/29.05.2023г., постановено по НАХД № 20221110209249 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 136 – ти състав.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на „БОБО КАР“ ЕООД, ЕИК:[ЕИК] разноси в размер на 1370 (хиляда триста и седемдесет) лева адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: